

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 4. decembra 2017. godine
Br. ref.: RK 1160/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI16/17

Podnosilac

D.D. „Emin Duraku“

**Zahtev za ocenom ustavnosti
presude AC-I-15-0297-A0001A-0002 Žalbenog veća Posebne komore
Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za
privatizaciju od 16. septembra 2016. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnelo preduzeće D.D. „Emin Duraku“ iz Đakovice (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), koje zastupa Bejtush Isufi, advokat.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava odluku br. AC-I-15-0297-A0001-A0002 (u daljem tekstu: osporena odluka) Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda (u daljem tekstu: Žalbeno veće PKVS) za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP), od 16. septembra 2016. godine.
3. Osporenu odluku je podnosilac zahteva primio 25. oktobra 2016. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene odluke Žalbenog veća PKVS, na osnovu koje podnosilac zahteva tvrdi da su mu povređena prava garantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), u vezi sa članom 6. stav 1 [Pravo na pravično suđenje] Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: Konvencija).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na članu 113. 7 Ustava, članova 21.4 i 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 20. februara 2017. godine, podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 20. marta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvete Gërxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Almiro Rodrigues (predsedavajući), Bekim Sejdiu i Gresa Caka - Nimani.
8. Dana 11. aprila 2017. godine, Sud je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i kopiju zahteva poslao Posebnoj komori Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na KAP.
9. Dana 21. juna 2017. godine, Sud je obavestio i KAP u vezi s podnetim zahtevom.
10. Dana 24. oktobra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

11. Dana 19. avgusta 1991. godine, radnički saveti društava sa ograničenom odgovornošću (DOO) su doneli odluku o transformaciji Poslovne korporacije i pridruženih DOO u Akcionarsko društvo holding „Emin Duraku“ AD. Ova odluka je bila zasnovana na članu 145. tačka b) i članu 196, tačka g) Zakona o preduzećima (SL SFRJ br. 77/88, 40/89).

12. Dana 31. decembra 1991. godine, podnosilac zahteva je registrovan kao AD pri Privrednom sudu u Đakovici.
13. Dana 9. avgusta 2000. godine, podnosilac zahteva je registrovan sa privremenim poslovnim brojem (80192983) u Kancelariji za registraciju UNMIK-a.
14. Dana 19. novembra 2002. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev pred Advokatskim društvom Kosova, Ekonomskom komorom Đakovice, tražeći profesionalno mišljenje u vezi sa ocenom transformacije statusa iz društvenog preduzeća u akcionarsko društvo, izvršeno tokom 1991-1993. godine.
15. Dana 22. novembra 2002. godine, Advokatsko društvo je odgovorilo na zahtev podnosioca zahteva, navodeći da je transformacija preduzeća urađena u skladu sa Zakonom o preduzećima (Službeni list SFRJ 77/1988).
16. Početkom 2006. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Okružnom privrednom sudu u Prištini, tražeći od ovog suda da naloži Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa u Ministarstvu trgovine i industrije da registruje AD „Emin Duraku“ u knjigu biznisa.
17. Dana 24. maja 2006. godine, Okružni privredni sud u Prištini je usvojio zahtev podnosioca i naložio Kosovskoj agenciji za registraciju biznisa u Ministarstvu trgovine i industrije da registruje AD „Emin Duraku“ u knjigu biznisa.
18. Dana 13. jula 2007. godine, Kosovska poverenička agencija (KPA) (prethodnik PAK-a) je poslala društvenim preduzećima u Đakovici predlog za reformisanje svih društvenih preduzeća (DP-a), uključujući podnosioca zahteva.
19. Dana 3. avgusta 2007. godine, društvena preduzeća iz Đakovice su poslala protiv-predlog KPA-u sa malim izmenama.
20. Dana 21. jula 2008. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu PKVS-u, sa zahtevom da mu se prizna status akcionarskog društva.
21. Dana 29. aprila 2010. godine, Odbor KAP-a je doneo zaključak da podnosilac zahteva ima status društvenog preduzeća.
22. Dana 20. jula 2010. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Žalbenom veću KAP-a radi poništavanja odluke Odbora KAP-a od 29. aprila 2010. godine.
23. Dana 10. avgusta 2010. godine, Odbor direktora Izvršnog veća Opštine Đakovica je predložio KAP da suspenduje odluku o privatizaciji preduzeća „Emin Duraku“ u krugu 45 A do završetka postupka revizije, zato što kompanija nije završila sa postupkom revizije, ili dok se ne završi sudski postupak iniciran od strane podnosioca zahteva u PKVS.
24. Dana 28. avgusta 2010. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev u PKVS za određivanje privremene mere, da bi zaustavili KAP od prodaje imovine i ostalih sredstava podnosioca zahteva, putem grupe privatizacije.

25. Dana 7. septembra i 4. oktobra 2010. godine, KAP je odlučila da se preduzeće DP „Emin Duraku“ privatizuje putem kruga 45A i 46 privatizacije.
26. Dana 13. septembra 2010. godine, podnosilac zahteva je još jednom podneo zahtev PKVS-u da uvede privremenu meru, da bi zaustavili KAP da objavi tender o privatizaciji imovine i sredstava podnosioca zahteva do završetka sudskih postupaka.
27. Dana 22. septembra 2010. godine, PKVS je poslala kopiju zahteva podnosiocu KAP-u da ona da odgovori, koja je 29. septembra 2010. godine podnela odgovor.
28. Dana 8. oktobra 2010. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu (zahtev KI99/10) i tražio ocenu ustavnosti odluke KAP-a od 7. septembra 2010. godine u vezi sa privatizacijom preko kruga 45A i 46. Istovremeno, podnosilac zahteva je tražio od Suda uvođenje privremene mere da bi se zaustavila privatizacija.
29. Dana 2. novembra 2010. godine, PKVS je (nalog SCC-08-0237) usvojila zahtev podnosioca u vezi sa privremenom merom, dok isti ne odluči konačnom odlukom u vezi sa predmetom. Protiv ove odluke, KAP je podnela žalbu Žalbenom veću PKVS-a.
30. Dana 9. maja 2011. godine, podnosilac zahteva je podneo još jedan zahtev Ustavnom sudu (zahtev KI65/11), radi ocene naloga SCC-0041 PKVS-a od 27. aprila 2011. godine.
31. Dana 19. maja 2011. godine, Žalbeno veće PKVS-a je (nalog ASC-10-0088), usvojilo žalbu KAP-a i poništilo nalog sudskog veća PKVS-a, nalažući poslednje navedenom da još jednom razmotri nalog u vezi sa privremenom merom.
32. Dana 2. marta 2011. godine, podnosilac zahteva je podneo novi zahtev za privremenu meru da bi zaustavio izvršenje odluke KAP-a od 9. aprila 2008. godine, kojom je promenjen menadžment kompanije Holding „Emin Duraku“. Zahtev podnosioca se odnosio na vraćanje ranijeg menadžmenta i svih radnika na njihova radna mesta.
33. Dana 4. marta 2011. godine, KAP je podnela odgovor na zahtev od 2. marta 2011. godine.
34. Dana 27. aprila 2011. godine, PKVS je tražila od podnosioca da pojasni svoj zahtev, kao i da priloži dodatne dokaze radi potvrđivanja statusa postojanja kao pravnog lica.
35. Dana 16. maja 2011. godine, podnosilac zahteva je podneo svoj odgovor PKVS.
36. Dana 23. avgusta 2011. godine, PKVS je obaveštena da je podnosilac zahteva podneo zahtev Ustavnom sudu (slučaj KI65/11) radi ocene naloga PKVS-a od 27. aprila 2011. godine.

37. Dana 28. septembra 2011. godine, PKVS je odbila zahtev podnosioca za privremenom merom zato što isti nije podneo dovoljno dokaza u korist svojih navoda.
38. Dana 31. oktobra 2011. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu PKVS-u protiv rešenja od 28. septembra 2011. godine.
39. Dana 23. novembra 2011. godine, Ustavni sud je odlučio da zahtev podnosioca KI99/10 proglašeni neprihvatljivim zbog neiscrpljenja pravnih sredstava, odbijajući tako i zahtev za privremenom merom.
40. Dana 17. avgusta 2012. godine, PKVS je tražila od podnosioca zahteva da podnese kopiju žalbe od 31. oktobra 2011. godine na engleskom jeziku.
41. Dana 27. septembra 2012. godine, podnosilac zahteva je predao kopiju žalbe na engleskom jeziku.
42. Dana 15. oktobra 2012. godine, KAP je zajedno sa UNMIK-om na ime KPA podneo odgovor na žalbu.
43. Dana 21. januara 2013. godine, Ustavni sud je proglasio zahtev podnosioca zahteva KI65/11 neprihvatljivim, zbog neiscrpljenja pravnih sredstava.
44. Dana 15. decembra 2015. godine, Specijalizovano veće PKVS-a je odlukom SCC-08-0237 usvojilo tužbeni zahtev podnosioca, priznajući mu status akcionarskog društva.
45. Dana 30. decembra 2015. godine, KAP je podnela žalbu Žalbenom veću protiv odluke Specijalizovanog veća uz obrazloženje da je presuda doneta u suprotnosti sa odredbama Zakona o parničnom postupku.
46. Dana 16. septembra 2016. godine, Žalbeno veće PKVS-a je (odluka AC-I-15-0297-A0001-A0002) usvojilo žalbu KAP-a i preinačilo odluku Specijalizovanog veća, kojom je odobren tužbeni zahtev podnosioca zahteva. Štaviše, Žalbeno veće PKVS-a je zaključilo da u slučaju transformacije preduzeća sa društvenog na akcionarsko društvo nisu ispoštovani kriterijumi i zakonske odredbe koje su bile na snazi.

Navodi podnosioca

47. Podnosilac zahteva tvrdi: „*U konkretnom slučaju, odluka Privrednog suda u Đakovici, Fi 4346/91 od 31. decembra 1991. godine je res judicata i ovu činjenicu je potvrdila i prva instanca Posebne Komore Vrhovnog suda Kosova. Ovom odlukom je preduzeću dat status akcionarskog društva. Ali, protiv ove konačne odluke je druga instanca Posebne Komore donela odluku kojom se odbija zahtev za prepoznavanje ovakvog statusa koji je bio prepoznat ranije od strane privrednog suda. Zbog toga je Posebna komora Vrhovnog suda Kosova prekršila član 31 Ustava Republike Kosova kao i član 6 EKLjP-a.*”

48. Štaviše, podnosilac zahteva se, u vezi sa svojim navodima da je došlo do povrede prava zaštićenih Ustavom, poziva na presudu Ustavnog suda u slučaju KI51/11 od 19. juna 2012. godine i tvrdi da se navedeni slučaj treba primeniti slično i u ovom slučaju.
49. Pored toga, podnosilac zahteva traži od Suda: „I. Da proglasi zahtev prihvatljivim. II. Da utvrdi da je došlo do povrede člana 31. Ustava Kosova u vezi sa članom 6. EKLJP, ... Da proglasi ništavom presudu Posebne komore Vrhovnog suda Kosova AC-I-15-0297-A0001-A0002 i vrati predmet na ponovno odlučivanje.“

Prihvatljivost zahteva

50. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti propisane Ustavom i dalje utvrđene Zakonom i Poslovníkom.
51. U tom smislu, Sud se poziva na član 113. 7, koji propisuje:
- „7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“*
52. Sud se, takođe, poziva na član 21. stav 4 [Opšta načela] Ustava, koji propisuje:
- “4. Ustavom utvrđena prava i osnovne slobode važe i za pravna lica, onoliko koliko su izvodljiva.”*
53. Pored toga, podnosilac zahteva treba dokazati da je podneo zahtev Sudu u skladu sa članom 49. Zakona, koji navodi:
- “Podnesak se podnosi u roku od četiri (4) meseci (...).“*
54. Dalje, Sud ocenjuje uslove propisane u članu 48. Zakona, koji propisuje:
- “Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povredjena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”*
55. Na osnovu gore navedenih odredbi, Sud ocenjuje da podnosilac zahteva deluje u svojstvu pravnog lica, da je ovlašćena strana na osnovu člana 113.7 Ustava, da je iscrpeo sva pravna sredstva na raspolaganju, da je podneo zahtev u skladu sa članom 49. Zakona, tačno je naveo članove Ustava kojima tvrdi povredu prava i javni organ kao prekršioca njegovih ustavnih prava.
56. Pored toga, Sud uzima u obzir i pravilo 36 (1) (d) i 36 (2) (b) i (3) (g) Poslovníka o radu, koje predviđa:
- “(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:
(d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.*
- (2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.

[...]

d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju .“

57. U ovom slučaju, Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da je Žalbeno veće PKVS svojom odlukom preinačilo odluku Specijalizovanog veća PKVS, kojom je potvrđeno da je odluka Okružnog privrednog suda u Đakovici Fi 4346/91 od 31. decembra 1991. godine *res judicata*, kršeći tako član 31. Ustava i član 6. Konvencije.
58. Sud primećuje da je Žalbeno veće PKVS-a kao bitno pitanje razmotrilo transformaciju kapitala kompanije, naglašavajući činjenicu: *„Prvi stepen je pogrešno utvrdio suštinu sporne stvari. Predmetna stvar nije samo i prosto strukturna transformacija i registracija DP-a. Osnovno pitanje je da li je kapital kompanije zakonito transformisan iz društvene u privatnu svojinu.“*
59. Sud primećuje da je jedini argument podnosioca zahteva u ovom slučaju da Žalbeno veće PKVS-a nije priznalo odluku Okružnog privrednog suda u Đakovici, kojom je registrovan podnosilac zahteva kao akcionarsko društvo.
60. Što se tiče ove tvrdnje, Sud primećuje da je Žalbeno veće PKVS-a, opravdavajući tvrdnju podnosioca zahteva o tome da li je odluka Privrednog suda od 1991. godine o registraciji preduzeća imala obavezujuće dejstvo, ocenilo: *„Sudske odluke o registraciji pravnih organa nemaju obavezujuće dejstvo i mogu se osporavati, kako su to uradile KPA i KAP. Odluka o registraciji ne odobrava bilo kakvu nepravilnost do koje je došlo u procesu transformacije, bez obzira na to da li je sud znao za nju ili ne“.*
61. Pored toga, Žalbeno veće PKVS-a je naglasilo: *„Odluke Radničkog saveta od 1. septembra 1990. i 19. avgusta 1991. godine o transformaciji i naknadna odluka Okružnog privrednog suda u Đakovici, rešenje br. Fi 4346/91 od 31. decembra 1991. godine o registraciji transformacije će se smatrati da su bez pravnog dejstva“.*
62. U tom smislu, Sud primećuje da je Žalbeno veće PKVS-a zaključilo: *„Ovaj pravni propust određuje valjanost celokupnog procesa transformacije DP „Emin Duraku“ u akcionarsko društvo, i obrazložio da je “Transformacija višefazni proces u kome se valjanost svakog koraka određuje i valjanošću prethodnih koraka. Jedan bitan propust u jednoj fazi čini celokupan proces nevažećim, čak i ako nije bilo drugih propusta“.*
63. U tom smislu, Sud ističe da se podnosilac zahteva jednostavno nije složio sa zaključcima Žalbenog veća PKVS-a da odluke saveta radnika i odluka Okružnog privrednog suda u Đakovici od 31. decembra 1991. godine ne proizvode nikakvo pravno dejstvo.
64. U ovom slučaju, Sud primećuje da se Žalbeno veće PKVS-a u svojoj presudi bavilo svim bitnim pitanjima koja se odnose na tvrdnje podnosioca zahteva. Zaključci Žalbenog veća PKVS-a su doneti nakon detaljnog razmatranja svih

argumenata koje je predstavio podnosilac zahteva i KAP. Na taj način, podnosiocu zahteva je data mogućnost da u svim fazama postupka predoči argumente i dokaze koje je smatrao važnim za slučaj.

65. Pored toga, Sud ponavlja da nije dužnost Ustavnog suda da se bavi greškama u činjenicama i zakonu navodno izvršenim od strane redovnih sudova tokom utvrđivanja činjenica ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). U stvari, uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava. (Vidi: *mutatis mutandis*, slučaj ESLjP, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
66. Potpuno utvrđivanje činjeničnog stanja i pravilna primena zakona je u jurisdikciji redovnih sudova (pitanje zakonitosti). Dakle, Ustavni sud ne može da postupa kao „sud četvrtog stepena“ (vidi: slučaj *Akdivar protiv Turske*, br. 21893/93, ESLjP, presuda od 16. septembra 1996. godine, stav 65, vidi i: slučaj Ustavnog suda KI86/11, podnosilac zahteva: *Milaim Berisha*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. aprila 2012. godine).
67. Sud, dalje, ocenjuje da su svi argumenti parničara, koji su bili važni za rešenje slučaja, saslušani, pažljivo razmotreni i obrazloženi pred Žalbenim većem PKVS-a. Dakle, gledano u celosti, Sud utvrđuje da su postupci sprovedeni pred Žalbenim većem bili pravični sa ustavnog aspekta (vidi: *mutatis mutandis*, presuda ESLjP od 21. januara 1999. godine, *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, stav 29 i 30).
68. Što se tiče tvrdnje podnosioca zahteva da u identičnim okolnostima kao što su ove Sud treba da primeni svoju presudu u slučaju KI51/11, Sud smatra da se okolnosti ovog slučaja potpuno razlikuju, kako po postupku, tako i po sadržaju, jer je u tom slučaju pitanje suđeno u suštini prema parničnom postupku od strane Opštinskog suda u Kamenici čija je odluka postala pravosnažna 10. juna 2009. godine nakon što je potvrđena i ostala na snazi od strane Vrhovnog suda. Međutim, u izvršnom postupku izvršenje konačne odluke Opštinskog suda u Kamenici je obustavljeno od strane Okružnog suda u Gnjilanu zbog pokretanja nove tužbe za obustavu servituta podnosioca zahteva. Što se tiče obustave izvršenja pravosnažne odluke, Sud je utvrdio da nije imao razloga za neizvršenje odluke *res judicata*, kako je to uradio izvršni sud drugog stepena.
69. U zaključku, Sud utvrđuje da činjenice predočene od strane podnosioca zahteva ne pružaju *prima facie* dokaz da su mu povređena prava garantovana Ustavom.
70. Shodno tome, zahtev podnosioca na ustavnim osnovama treba da se proglašeni neprihvatljivim, u skladu sa članom 48. Zakona i pravilom 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika o radu.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilima 36 (1) (d) i (2) (b), kao i 56 (2) Poslovnika o radu, 4. decembra 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI OVU odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20 (4) Zakona;
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Selvetë Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

